

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, http:// www.kp.org.pl

Świebodzin, 27 maja 2013 r.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Szczecinie**

dotyczy: PZO obszarów Natura 2000
sprawę prowadzi: Paweł Pawlaczyk pawpawla@wp.pl

W związku z pracami nad planem zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Jezioro Bukowo PLH320041, uprzejmie proszę o informację na temat statusu prac nad tym PZO i o zaplanowanych spotkaniach. Równocześnie, przedstawiam następujące wnioski wstępne:

1. Klub Przyrodników w ramach realizowanych projektów prowadził w tym obszarze działania na rzecz ochrony torfowisk w rezerwacie Łazy, w szczególności odsłanianie fragmentów mszarów na kopule torfowiska i odsłanianie zarośli woskownicy. We współpracy z nadleśnictwem Karnieszewice, Klub organizował także sieć monitoringu warunków wodnych w kompleksie Iwęcino i brał udział w ocenie stanu lasów tego kompleksu. Proszę o umożliwienie udziału Klubu w sporządzaniu projektu planu, wskazując że reprezentantami Klubu będą: Pani Monika Kotulak i Pan Paweł Pawlaczyk.
2. Podkreślamy, że obszar Natura 2000 Jezioro Bukowo, mimo niepokojących nas zmian, jakie się w nim zdarzają, stanowi wciąż jeden z najcenniejszych w Polsce odcinków wybrzeża morskiego. Ponieważ strefa przymorska w Polsce poddana jest na całej swojej długości bardzo silnej antropopresji i podlega powszechnym, silnym, negatywnym przyrodniczym i krajobrazowo przekształceniom, szczególnie ważne jest, by planując ochronę tego obszaru Natura 2000, stanowczo i konsekwentnie przeciwstawić się tym powszechnym procesom degradacyjnym. Szczegółowe wnioski w tej sprawie przedstawiamy w dalszych punktach.
3. Jednym z kluczowych zagrożeń dla tego obszaru wydają się:
 - a) urbanizacja, w tym zamiary zabudowy dot. mierzei Łazy-Unieście, a także 'rozpelzanie się' zabudowy Łazów.
 - b) antropogeniczne przekształcenia strefy brzegowej, dokonywane pod nazwą „ochrony brzegu morskiego”.

Kompleks siedlisk związanych z brzegiem morskim na długości objętej granicami tego obszaru Natura 2000 powinien być zachowany w naturalnym stanie, z wykluczeniem także prac „umacniania brzegu morskiego”. Zapewni to dynamiczną trwałość kompleksu siedlisk wydmowych, jak również warunki do dynamicznej trwałości siedlisk lnicy wonnej.

4. Mierzeja jeziora Bukowo, jako fragment brzegu morskiego o względnie niskiej penetracji ludzkiej, jest w opracowywanym obecnie programie ochrony foki szarej wskazywana jako obszar o potencjalnym ważnym znaczeniu dla fok, biorąc pod uwagę, że za cel ochrony foki szarej należy przyjąć jej powrót na całe polskie wybrzeże. Istnieją obserwacje fok z tego obszaru, co uzasadnia uzupełnienie SDF o ten gatunek. Nawet jeśli obecnie foki pojawiają się w tym obszarze okazjonalnie (co sugerowałoby ocenę D), to biorąc pod uwagę cele ochrony gatunku i spójność sieci Natura 2000, powinny być potraktowane jako przedmiot ochrony (do czego niezbędna jest ocena C w SDF), tak by plan mógł zapewnić, że obszar będzie mógł odegrać odpowiednią rolę w odtwarzaniu właściwego stanu ochrony foki szarej na polskim wybrzeżu. Jednym z celów ochrony powinno być konsekwentnie zachowanie niskiej penetracji ludzkiej brzegu morskiego. Nie wymaga to wprowadzania zakazów, ale wymaga unikania rozbudowy infrastruktury, które mogłyby wzmożoną antropopresję prowokować (np. nie należy zwiększać ponad poziom obecny pojemności bazy turystycznej w Dąbkowicach ani ułatwiać do nich dojazdu i parkowania).
5. W tym obszarze niektóre siedliska przyrodnicze mają swoją specyfikę florystyczną, cechując się występowaniem cennych i regionalnie unikatowych składników flory (niekiedy ujętych w zał. II dyrektywy i stanowiących samoistne przedmioty ochrony). Ta specyfika florystyczna jest elementem „struktury siedliska przyrodniczego” i jej zachowanie powinno być elementem ochrony odpowiednich siedlisk przyrodniczych. Wnosimy, by w pracach nad planem uznać za „gatunki typowe” odpowiednich siedlisk przyrodniczych (ich stan będzie wówczas jednym ze wskaźników ochrony odpowiednich siedlisk przyrodniczych; powinien też być monitorowany):
 - mikołajka nadmorskiego *Eryngium maritimum*,
 - woskownicę europejską *Myrica gale*,
 - pierwiosnkę wyniosłą *Primula elatior*,
 - podkolania białego *Platanthera bifolia*.
6. Negatywnie z punktu widzenia ochrony tego obszaru Natura 2000 oceniamy w tym obszarze:
 - a) Dokonane ostatnio latach przekształcenia siedlisk nadmorskich na mierzei jeziora Jamno, w szczególności przy kanale jez. Jamno;
 - b) Urbanizację podmokłych terenów torfowych na pd. od wsi Łazy.Prosimy o ustalenie, w ramach prac nad planem, czy te przypadki urbanizacji były w całości zgodne z prawem, a także czy były poprzedzone odpowiednią oceną oddziaływania na obszar Natura 2000, w tym na możliwość osiągnięcia celów jego ochrony (np. czy nowa zabudowa w Łazach nie stoi w sprzeczności z koniecznością zachowania właściwych warunków wodnych torfowiska Łazy)?
7. Ewentualne prace konserwacyjne urządzeń melioracyjnych w tym obszarze muszą być, ze względu na potencjalny wpływ na hydrogeniczne siedliska obszaru, przedmiotem oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 (w sprawie konieczności oceny prac konserwacyjno-utrzymawczych rowów na obszar Natura 2000 por. orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE, np. C-418/04 pkt 256-257 wyroku i pkt 173-184 opinii rzecznika generalnego).
8. Kanaly łączące jez. Jamno i jez. Bukowo z morzem proszę rozważyć pod kątem klasyfikacji jako siedlisko 1130 – estuarium (stanowią unikatowe ekologicznie strefy mieszania się wpływów wód morskich i wód słodkich, pozostające pod wpływem

dynamiki brzegu, a to są podstawowe cechy siedliska 1130). Plan powinien zapewnić pozostawienie ich w stanie jak najbardziej naturalnym.

9. Jezioro Bukowo, jako siedlisko przyrodnicze 1150, powinno być rozumiane i chronione jako ekosystem wraz z całą związaną z nim różnorodnością biologiczną (nie tylko elementy florystyczne, ale także związane z jeziorem ptaki). Samo jezioro, wraz z jego roślinnością, powinno być pozostawione w stanie jak najbardziej naturalnym. Prosimy tu o rozważenie aktualnego i potencjalnego wpływu rekreacji na ekosystem jeziora. Wstępnie, celowe wydają się rozwiązania polegające na strefowaniu jeziora: udostępnianiu do rekreacji części wschodniej od strony Dąbkowic, ale zapewnienie, że od antropopresji rekreacyjnej pozostanie wolna zachodnia część jeziora.
10. Kompleksy leśne Łazy i Iwęcino powinny być w całości traktowane „przyrodniczo”, tj. z silnie zaakcentowanym priorytetem dla ochrony przyrody nad działaniami gospodarczo-leśnymi. Stare drzewostany w obu tych kompleksach proponujemy uznać w całości (wg rozwiązań funkcjonujących w RDLP Szczecinek) jako tzw. „ostoje różnorodności biologicznej”, tj. rozszerzyć sieć już wyznaczonych w tych kompleksach takich ostoi. Walory przyrodnicze kompleksu Iwęcino zostały w ostatnich latach niestety silnie zniszczone w związku z usuwaniem zamierających jesionów; pozostałe resztki starych drzewostanów w tym kompleksie powinny obecnie już być pozostawione bez użytkowania. Z użytkowania gospodarczego proponujemy konsekwentnie wyłączyć siedliska bagienne, wilgotne, olsowe i łęgowe w tych kompleksach, skupiając działania gospodarcze na ew. zabiegach pielęgnacyjnych młodszych drzewostanów.

z poważaniem